

101 прича за децу

101

бајка и басна
за децу

Прејричала Кјара Чони
Илустировала Сара Тореша

Превела
Дијана Радиновић

■ Laguna ■

1

Златокоса и три медведа

Енглеска бајка

Била једном једна девојчица златане косе која је била врло радознала. Једнога дана она прође поред неке куће, па како су врата била одшкринута, она уђе без куцања. На столу виде три тањира из којих се пушила укусна каша – један велики, један средњи и један мали. „Питам се је ли каша укусна“, помисли Златокоса, па узе мало из прва два тањира, а из трећег слисти сву кашу! Девојчица потом угледа три наслоњаче – једну велику, једну средњу и једну малу. „Питам се јесу ли мекане“, помисли

Златокоса, па седе на сваку, али најмања се поломи. Златокоса се онда попе на спрат, где нађе три кревета – један велики, један средњи и један мали. „Питам се јесу ли удобни“, помисли она, па испроба сваки, а на најмањем заспа. Одједном се зачу неки глас: „Неко спава у мом кревету!“ Девојчица се трже из сна и угледа три медведа – једног великог, једног средњег и једног малог. Она се на то силно препаде, па ђипи из кревета и побеже из куће журећи као ветар и никада се више не врати.

Висибаба

Бајка Ханса Крисџијана Андерсена

Била је зима. Баште покривене снегом изгледале су пусто и голо, али под земљом један цвет је спавао у својој луковници и сањао о томе да буде посебан. А онда један зрачак сунца продре до земље. „Је ли време да се пробудим?“, упита га цвет. „Није још!“, одговори зрачак. „Сачекај пролеће!“ Свако јутро цвет је исто питао, и сваког јутра зрачак му је одговарао: „Није још!“ А онда једнога дана цвет стаде да се извија све док се није промолио из снега и избио на сунце. „Висибаба!“, узвикну једна девојка која туд прође. „Можда сам посебна за њу“, помислила је висибабa. Девојка је убра, па је у писму посла свом драгану. Када је њен момак отворио коверат, пољубио је висибабу и ставио је на свој ноћни сточић. „Можда сам посебна за њега“, помислила је висибабa. Једном удари олуја и налет ветра обори висибабу на под. Неко је подиже и стави у једну књигу, где је стајала све док један човек није отворио књигу и угледао висибабу. Први пут после много година он се насмешио. А висибабa се осетила посебно!

З Зец и јеж

Бајка браће Грим

Једне недеље ујутру јежа и његову жену јежицу пробудише неки необични звуци. Они устадоше и видеше како им један јежић глоће ногу столице, како други гризе зделу, а трећи лиже тепих. „Деца су нам много гладна!“, каза јежица. Јеж се онда обуче и пође у поље да поведи репу. „Надам се да је репа сазрела, па да можемо да скувамо леп ручак!“ Али репа још није била сазрела, па јеж пође да потражи нешто друго за јело. На врху једног брдашцета угледа зеца како сав задовољан посматра своју башту са парадајзом. „Добро јутро!“, учтиво му рече јеж и одиже шешир. „Баш ти је леп парадајз! Да ли би ми дао мало за моју гладну дечицу?“ „Одлази!“, грубо га отера зец. „Бежи одавде са тим својим смешним ножицама!“ Јеж се на то силно увреди, па му рече: „Смешне, велиш? Хајде да се кладимо да су брже од твојих.“ „Те кратке ножице?“, подругну му се зец. „Нек ти буде! Видиш оно поорано поље? Тамо ћемо се тркати, ја у једној, ти у другој бразди.“ „Добро, само ко се још трка на гладан стомак? Идем прво кући да се добро наједем. А ако те победим, даћеш ми сав свој парадајз!“, узвикну јеж. „Може, ионако ћеш изгубити!“, охоло одврати зец.

Јез отрча кући, те каза жени да се преобуче у његову одећу, па пође на оно поље где ће се он тркати са зецом и да се сакрије на крају његове бразде. Онда и сам пође на поље, а чим стиже, зец се даде у трк. Јез направи само три корака, па се сакри у бразди. Када се зец приближио крају бразде, јежица прерушена у свог мужа искочи из заклона и повика: „Ја сам први!“ „То је немогуће!“, повика зец. Зец је тражио још стотину пута да се трка понови, а јежица би сваки пут искочила тик пре него што би стигао на циљ. Зец се на крају премори и опружи се по земљи колико је дугачак, а јеж прође поред њега, учтиво одиже шешир, па пође са женом у његову башту и побра му сав парадајз.

Посићање Сунца

Абориџинска леџенда

Абориџини из Аустралије причају да су свет у давна времена насељавале само џиновске птице и огромне звери. На небу није постојало сунце, него само месец и звезде, па је на Земљи владала вечна полутама. Једнога дана ему и ждрал се посвађаше, па ждрал узе емуово јаје и баци га у небо. Јаје удари у гомилу дрва које је Манави, дух неба, прислонио уз облак да од тог дрвета сагради себи сплав. Јаје се разби, а жуманце се разли по дрвету и оно се за-

пали. Ватра се разгоре и обасја

Земљу, а она се указа у свој својој лепоти. Манави тада реши

да свакога дана пали ватру да обасја Земљу и сва бића на њој. Међутим, како ју је палио рано изјутра, мало је које биће било будно да то види, па се Манави повуче у свој облак и стаде да смишља како би то решио. Онда се небом заори смех птице кукабаре и прену га из мисли. „То је решење!“, пови-

ка Манави. Од тог дана па све до данас кукабаре се ујутру оглашавају да најаве свету излазак сунца.

5

Здела сочива

Библијска љрича

У давна времена, у израелским земљама, Исак, син Аврамов, живео са својом женом Ревеком и своја два сина близанца Исавом и Јаковом. Исав, који се први родио, беше снажан и добар ловац, али често је непромишљено поступао. Јаков беше кротак човек који је остајао код куће и помагао мајци. Исак је често говорио својим синовима: „Знате ли ко ми је дао земљу на којој живимо? Мој отац Аврам. А ја ћу је једнога дана оставити Исаву јер је он прворођени син, и по праву му у наследство припада све што имам.“ Једне вечери Јаков скува сочиво, а Исав се врати кући из лова гладан и уморан. Он каза Јакову: „Брате, дај ми да једем тог јела јер сам слаб.“ Јакову нешто паде на ум. „Даћу ти сочива, али само ако ми продаш своје првенаштво“, каза он брату. А Исав му одговори: „Толико сам слаб, шта ће ми првенаштво?“ „Закуни се да ћеш ми га дати!“ „Кунем се!“ Јаков му тада даде хлеба и сочива, а он се наједе и напи, па устаде и оде. И тако је Исав продао Јакову првенаштво и све очево наследство за зделу сочива.

Зечић и медвед

Народна љрича

Ово је прича о једном радозналом и живахном зечићу. „Иди играј се, гледај, истражуј, али немој превише да се удаљаваш од куће!“, рече му мама. „Зашто?“, упита зечић. „Зато што на свету постоји и добро и зло, а ти си још мали и не знаш да их разликујеш.“ Једног јутра зечић спази неку бубу са рогом на носу. „Питам се шта ли ће јој тај рог“, помисли зечић, па пође за бубом и одлута далеко од куће. Одједном се пред њим створи један стари вук и препречи му пут. „Ко си ти?“, упита га зец. „Ја сам вук“, одговори овај. „Јао мени!“, повика зечић, па се даде у бег, али вук га сустиже и ухвати га за репић. „Хајде да се играмо једне игре: Ја ћу отворити уста, а ти ускочи у њих!“ „Хоћу и ја да се играм!“, каза медвед који је туда пролазио, па забрунда тако гласно да вуку отпадоше све длаке са тела. Тако го без крзна, вук побеже и нико га никада више није видео, а зечић захвали медведу што га је спасао, па отрча кући код своје маме.

Дедал и Икар

Сшароїрчки миш

Био једном један вешт градитељ по имену Дедал. Једнога дана позва га Миној, моћни краљ Крита, и рече му: „Хоћу да ми саградиш тамницу из које нико не може да побегне.“ „Шта ће ти?“, упита га Дедал.

„Хоћу у њу да бацим Минотаура“, одговори Миној, „оно грозно чудовиште са главом бика и људским телом.“ Дедал му сагради

лабиринт пун замршених ходника, тунела и просторија.

Убрзо потом млади Атињанин Тезеј дође да

убије Минотаура. Минојева ћерка Аријадна упита

Дедала за помоћ, а он јој даде клупко конца, да га

Тезеј одмотава како иде кроз лабиринт, па да га

после прати да изађе из њега. Тезеј уби Минотаура

и побеже са Аријадном са Крита. Када Миној чу

да им је Дедал помогао да побегну, он побесне и баци га у лабиринт заједно са сином Икаром.

Дедал је, међутим, био вешт проналазач, па је

смислио како да их избави одатле. Од птичјих пера која је залепио воском

направио је огромна крила себи и сину. „Одлетећемо одавде“, рече он

Икару, „али пази да не полетиш превише близу сунца!“ Икар је полетео,

али заборавио је на очево упозорење и

винуо се ка сунцу. Восак је од тоpline

почео да се топи, перје се разлепило и

крила су се распала. Дечак се суновратио у море и заувек нестао у таласима.

Снежана и Ружица

Бајка браће Грим

Уједној колиби у шуми живеле две добродушне и племените сестре. Њихова мајка је у башти имала два грма ружа, снежнобеле и црвене, те им је по њима наденула имена: Снежана и Ружица. Снежана је била мирнија и нежнија, а Ружица живахнија. Једне хладне зимске вечери, када је ударила страшна мећава, мајка и ћерке зачуше куцање на

вратима. „То је сигурно неки путник намерник који тражи заклон“, казала је Ружица

и отишла до врата, али када их је отворила, угледала је огромног медведа и крикнула од страха. Животиња јој на то рече: „Не бој се. Нећу вам naudити. Само хоћу да се угрејем.“ Умирена његовим речима, девојка га пусти у кућу. „Сироти медо, уђи! Седи крај ватре!“ Медвед леже крај огњишта, па утону у дубок сан.

Од тог дана медвед и две сестре постадоше велики пријатељи и он остаде код њих

све до пролећа. Једнога дана Снежана и Ружица по

ђоше у шуму да скупљају дрва када изненада зачуше како неко виче: „Проклета брада! Има да те ишчупам како знам!“ Када приђоше мало ближе, угледаше једног патуљка како се копрца крај обореног дрвета.

Док је тражио нешто под деблом, брада му се уплела у грање и није могао да је извуче. „Шта сте се ту укипиле? Дођите да ми помогнете!“, повика он. Снежана и Ружица стадоше да му вуку браду, али узалуд. Онда узеше маказе, пресекоше му браду и ослободише га. Патуљак тада извуче врећу пуну блага испод дрвета и оде не рекавши им ни хвала ни збогом. Прође неко време када две сестре поново у шуми угледаше човечуљка баш у часу када је изнео своје благо да га преброји. Уто се појави њихов пријатељ медвед и скочи на човечуљка. „Коначно сам те пронашао, зли патуљче!“, забрунда он. „Да си сместа збацио чини са мене или ћу те појести!“ Патуљак се препаде, па брзо изрече чаробне речи. Медвед тада збаци кожу, а пред девојкама се указа прекирасан принц. Патуљак побеже главом без обзира оставивши све оно благо. Младић се потом ожени Снежаном, а Ружица се удаде за његовог брата. И тако две девојке пређоше са мајком у двор, а са собом понеше и она два грма ружа, па су сви заједно срећно живели до краја живота.

Јелен и лоза

Народна прича

Живели у једној шуми медвед и пас који су по цео дан чували своје младе – чопор мечића и несташних штенаца, који су се непрестано вукли за реп, гризли за ноге и превртали једно преко другог. „Дојадило ми је више да их пазим!“, узвикну пас. „Морамо некако

да их забавимо.“ Уто угледаше најлавивијег јелена у шуми. „А да замолимо њега да нам помогне?“, предложи медвед. На то два пријатеља потрчаше за јеленом, а он побеже у виноград мислећи да га лове. Јелен зађе међу редове лозе и изгуби им се из вида, па пас и медвед стадоше да га траже. Незасити јелен, међутим, не одоле, већ узе да кида гроздове и једе грозђе све гласно мљацкајући. Две га животиње тако лако

пронађоше, па стадоше пред њега за-
пречивши му пут. „Драги јелене, не-
ћемо ти ништа, ал’ пођи са нама у
шуму да нам нешто помогнеш.“ И
тако је читаво послеподне сироти
јелен мора да игра и пева не-
сташним мечићима и штенцима
док су се њихови очеви безбри-
жно одмарали у дебелом хладу
старог храста.

Лав, хијена и лисица

Афричка народна ђрича

Живела у дивљини три пријатеља: лав, који је био најјачи од свих животиња, хијена, која се стално смејала јер је мислила да је паметнија од осталих, и мала тиха лисица, која је била врло мудра и лукава. Једне ноћи они уловише мајмуна, зеца и још и газелу. Лав рече хијени: „Данас ћеш ти поделити плен.“ „Ха-ха-ха!“, насмеја се хијена. „Онда ћемо овако: зец нек припадне лисици, мајмун нек припадне теби, а ја ћу појести газелу.“ Лав тада замахну шапом и... БАМ! Хијена полете тако високо – „Ха-ха-хаааа!“ – да и дан-данас лети. „Хајде пробај ти

да поделиш“, рече он лисици. „Ако се не варам, већ је време доручку“, каза лисица. „Ево овако ћемо: ти поједи мајмуна за доручак, па после за ручак поједи газелу, а зеца остави за вечеру. А после, ако хоћеш, мени дај мрве што су ти запале у гриву.“ „Ала си мудра, лисице!“, узвикну лав. „Како лиси се тога досетила?“ „Лако: само сам помислила на хијену како лети.“

